

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá fenoménem krizí evropské integrace a dezintegrace, což je téma, které se opět dostalo do akademického prostoru, a to zejména kvůli britskému referendu o setrvání v Evropské unii. Tento text se zaměřuje na koncept dezintegrace a dezintegračních teorií, které se snaží integrační krize, jako je tato, vysvětlit a předpovídat. Konkrétně se práce zaměřuje na vystoupení Velké Británie z Evropské unie, ke kterému došlo 31. ledna 2020. Brexit tedy v této práci zastává roli případu, který je podrobně analyzován. Práce je formována jako případová studie, která si klade za cíl zjistit, zda nějaký stávající integrační či dezintegrační teoretický přístup dokáže, na základě svých daných tezí a definic, vysvětlit krize evropské integrace a zjistit jejich příčiny. Jako nejrelevantnější teorie k otestování, které mají k dezintegraci aktuálně co říci, byly zvoleny – postfunkcionalismus, sociální konstruktivismus a mezivládní liberální přístup. Každá z těchto teorií obsahuje zcela odlišný názor a pohled na vývoj evropské integrace a potencionálních krizí. Hlavního cíle práce je dosaženo prostřednictvím metody shody, kdy jsou tři vybrané teorie postupně testovány a aplikovány na případ Brexitu. Vedlejšími cíly práce jsou pak zjištění, zda nějaký vybraný teoretický koncept dokázal Brexit předpokládat a zda byl schopen předpovědět důsledky této nevídané události. Projekt pracuje se třemi hypotézami, reflektujícími hlavní teze zmíněných integračních teorií a jejich pohledu na příčiny Brexitu. Hlavním zjištěním je, že sociální konstruktivisté dokáží vysvětlit příčiny Brexitu nejlépe, jelikož rozpor mezi národní a evropskou identitou, spolu s nedostatečnou europeizací Velké Británie, sehrál největší roli. Je velmi důležité podívat se zpětně do historického kontextu, Brexit není výsledkem událostí posledních let. Zároveň výsledky ukazují, že i postfunkcionalistické návrhy jsou v případě Brexitu částečně přítomny, nicméně politizace tématu a role veřejného mínění, je spíše jen jedna z podmínek, kterých by mělo být dosaženo, aby k integrační krizi reálně došlo. Postfunkcionalisté sice nedokáží Brexit, jakožto krizi evropské integrace, vysvětlit, avšak přichází s možnými podmínkami a časovým rámcem. Zároveň předkládaná analýza vyvrátila tvrzení zastánců liberálního mezivládního přístupu, jelikož jak práce argumentuje, tak Brexit zcela jistě nebyl zapříčiněn vládním vyjednáváním, a ani nerefletoval zájmy a ekonomické preference nejvlivnějších domácích hráčů a skupin.